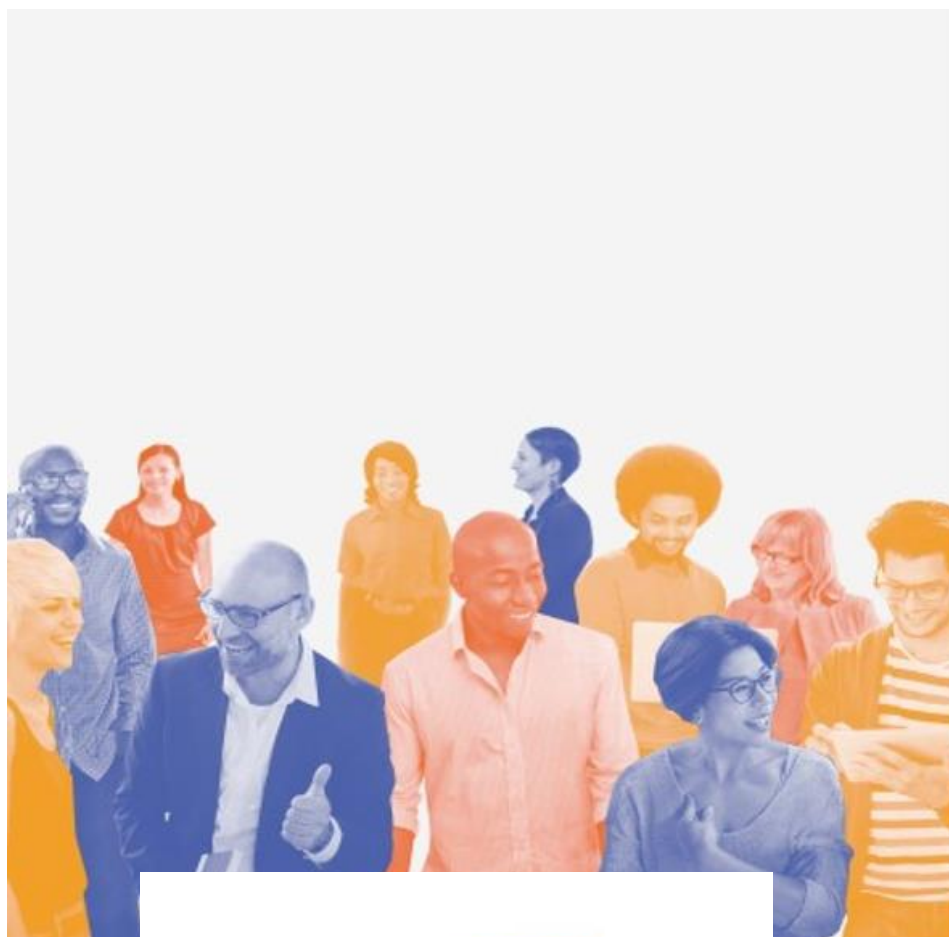

Európsky občiansky panel o plytvaní potravinami

Tretie zasadnutie

10. – 12. februára 2023

#FoodWasteEU

1. Zhrnutie

V Európskom občianskom paneli o plytvaní potravinami sa zišlo 150 náhodne vybraných občanov, ktorí sa stretli na troch zasadnutiach. Na prvom zasadnutí, ktoré sa konalo 16. až 18. decembra 2022 v Bruseli, občania vypracovali rôzne možnosti prístupu k predchádzaniu a znižovaniu plytvania potravinami, o ktorých chcú na ďalších zasadnutiach najviac diskutovať. Výbor pre zhromažďovanie poznatkov po zasadnutí tieto možnosti zhrnul do troch tematických blokov:

1. „Spolupráca v potravinovom hodnotovom reťazci: z farmy na stôl“
2. „Iniciatívy potravinárskych podnikov“
3. „Podpora zmeny správania spotrebiteľov“

Druhé zasadnutie občianskeho panelu prebehlo online 20. až 22. januára 2023, kde občania vypracovali prvé konkrétne nápady pre odporúčania na zníženie plytvania potravinami. Po opätovnom partnerskom preskúmaní občania rozdelení do rovnakých 12 pracovných skupín ako počas prvého a druhého zasadnutia preskúmali a rozpracovali výsledky práce ostatných skupín, a predložili nápady na zníženie plytvania potravinami.

Počas tretieho zasadnutia 10. až 12. februára 2023 občania tieto odporúčania dokončili. Zišli sa v Bruseli a finalizáciou svojich odporúčaní diskutovali v 12 pracovných skupinách o spätnej väzbe a príspevkoch odborníkov a poradcov z rôznych oblastí. V záverečnom hlasovaní vyjadril každý občan svoj súhlas alebo nesúhlas s jednotlivými odporúčaniami.

V priebehu celej panelovej diskusie bol výbor pre zhromažďovanie poznatkov zložený z týchto odborníkov:

- **Anne-Laure Gassinová**, vedúca tímu, oddelenie stratégie „Z farmy na stôl“, Generálne riaditeľstvo pre zdravie a bezpečnosť potravín, Európska komisia,
- **Toine Timmermans**, vedúci programu Udržateľné potravinové reťazce, Univerzita vo Wageningene,
- **Gyula Kasza**, koordinátor projektu Maradék Nélkül (Bez zvyškov) v rámci Národného programu predchádzania plytvaniu potravinami v Maďarsku, hosťujúci profesor na Univerzite veterinárnej medicíny, Maďarsko,
- **Laura Fernández Celemínová**, generálna riaditeľka, Európska rada pre informácie o potravinách,
- **Maïwenn L’Hoirová**, projektová manažérka pre boj proti plytvaniu potravinami a potravinovej neistote — udržateľné potraviny, Ministerstvo poľnohospodárstva a potravinovej suverenity, Francúzsko,
- **Betty Changová**, vedúca tímu pre plytvanie potravinami, Európska rada pre informácie o potravinách.

Prvý deň (piatok)

Prvý deň záverečného zasadnutia bol venovaný diskusii o spätnej väzbe k nápadom na odporúčania vypracovaným na druhom zasadnutí. Na plenárnom zasadnutí poskytli odborníci z rôznych oblastí (pozri nižšie uvedený zoznam) svoje pripomienky a názory na návrhy občanov. Upozornili na to, kde vidia medzery alebo naopak príležitosti na zlepšenie nápadov občanov, pokiaľ ide o ich možný vplyv na predchádzanie plytvaniu potravinami. Potom mohli občania diskutovať s odborníkmi o tom, ako ďalej rozvinúť nápady na troch paralelných plenárnych zasadnutiach, z ktorých každé sa týkalo osobitného

tematickeho bloku. Štyri pracovné skupiny, každá tvorená 50 občanmi, sa stretli s tromi expertmi (pozri nižšie uvedené zoznamy) a diskutovali o tom, ako spomínané nápady ďalej rozvinúť.

Druhý deň (sobota)

Na základe pôvodných nápadov, príspevkov a spätnej väzby získanej počas plenárnych zasadnutí, ako aj následných diskusií sa občania opäť rozdelili do 12 pracovných skupín, aby vypracovali, rozvinuli, upresnili a dokončili svoje odporúčania. Počas toho identifikovali kľúčové otázky a chýbajúce informácie, ktoré im bránili pri formulácii komplexných a zároveň konkrétnych odporúčaní. Pred tým, ako občania dokončili svoje odporúčania, sa niekoľko odborníkov podporených skúsenými facilitátormi na chvíľu zapojilo do diskusií, aby na tieto kľúčové otázky odpovedali a pomohli vyhnúť sa možným patovým situáciám.

Tretí deň (nedeľa)

Na záverečnom plenárnom zasadnutí hovorcovia 12 pracovných skupín predstavili svoje odporúčania všetkým účastníkom panelovej diskusie. Po odprezentovaní všetkých odporúčaní podľa jednotlivých tematických blokov moderátori po jednom prečítali názvy všetkých odporúčaní. Počas toho mohli občania hlasovať „za“ alebo „proti“ v tajnom písomnom hlasovaní. Názvy odporúčaní a výsledky hlasovania nájdete nižšie v časti „Výsledky hlasovania o konečnom znení odporúčaní“. Po odprezentovaní výsledkov hlasovania hlavnými moderátormi sa občania s úradníkmi Európskej komisie podelili o skúsenosti, ktoré získali v panelovej diskusii. Na záver Colin Scicluna (vedúci kabinetu podpredsedníčky Komisie pre demokraciu a demografiu), Sandra Gallinaová (generálna riaditeľka GR SANTE) a Pia Ahrenkilde Hansenová (generálna riaditeľka GR COMM) poďakovali všetkým zúčastneným.

Na treťom zasadnutí vystúpili tieto rečníci:

Prierezové témy

- **Toine Timmermans**, vedúci programu *Udržateľné potravinové reťazce*, Univerzita vo Wageningene,
- **Anja De Cunto**, vedúca tímu pre potraviny siete *EUROCITIES*,
- **Maiwenn L'Hoir**ová, manažérka projektu *boja proti plytvaniu potravinami a potravinovej neistote – udržateľné potraviny*, Ministerstvo poľnohospodárstva a potravinovej suverenity, Francúzsko.

Tematický blok 1: „Spolupráca v potravinovom hodnotovom reťazci: z farmy na stôl“

- **Angela Frigová**, generálna tajomníčka Európskej federácie potravinových bánk (*FEBA*),
- **Eva Saliová**, politická poradkyňa pre bezpečnosť potravín výboru *Copa Cogeca*,
- **Luc Lignon**, riaditeľ oddelenia potravinovej politiky, mesto Montpellier, Francúzsko.

Tematický blok 2: „Iniciatívy potravinárskych podnikov“

- **Els Bedertová**, riaditeľka produktovej politiky a udržateľnosti siete *EuroCommerce*,
- **Timothy John Hobley**, hosťujúci profesor, Technická univerzita v Dánsku, Národný potravinový inštitút,
- **Minna Huttunenová**, poradkyňa ministra poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, Fínsko.

Tematický blok 3: „Podpora zmeny správania spotrebiteľov“

- **Gyula Kasza**, koordinátor projektu *Maradék Nélkül (Bez zvyškov)* v rámci Národného programu predchádzania plytvaniu potravinami v Maďarsku, hosťujúci profesor na Univerzite veterinárnej medicíny, Maďarsko,
- **Camille Perrinová**, vedúca úradníčka pre potravinovú politiku, Európska organizácia spotrebiteľov,
- **Marjolijn Schrijnenová**, vedúca projektová manažérka, Holandské centrum pre výživu.

2. Krátky program

Piatok (10. 2.)		Plenárne zasadnutie	
12.30 – 13.45	<i>Príchod a obed</i>		
14.00 – 14.30	Privítanie a predstavenie programu		
14.30 – 15.30	Príspevky k prierezovým témam a cieľ odporúčaní		
15.30 – 16.00	<i>Prestávka</i>		
16.00 – 18.00	Tri subplenárne zasadnutia		
	Pracovné skupiny 1 – 4: Tematický blok 2 „Iniciatívy potravinárskych podnikov“	Pracovné skupiny 5 – 8: Tematický blok 3 „Podpora zmeny správania spotrebiteľov“	Pracovné skupiny 9 – 12: Tematický blok 1 „Spolupráca v potravinovom hodnotovom reťazci: z farmy na stôl“
Sobota (11. 2.)		Pracovné skupiny	
09.00 – 10.30	Debata o nápade 1 a vypracovanie konceptu odporúčania 1		
10.30 – 11.00	<i>Prestávka</i>		
11.00 – 12.30	Debata o nápade 2 a vypracovanie konceptu odporúčania 2		
12.30 – 14.00	<i>Obedová prestávka</i>		
14.00 – 15.30	Pripomienky odborníkov ku konceptom odporúčaní 1 a 2		
15.30 – 16.00	<i>Prestávka</i>		
16.00 – 17.30	Dokončenie odporúčaní 1 a 2		
Nedeľa (12. 2.)		Plenárne zasadnutie	
09.00 – 09.15	Privítanie		
09.15 – 09.50	Odprezentovanie odporúčaní k tematickému bloku 1 a hlasovanie		
09.50 – 10.25	Odprezentovanie odporúčaní k tematickému bloku 2 a hlasovanie		
10.25 – 11.00	Odprezentovanie odporúčaní k tematickému bloku 3 a hlasovanie		
11.00 – 11.30	<i>Prestávka</i>		
11.30 – 11.45	Spoločná fotografia		
11.45 – 12.15	Odprezentovanie výsledkov hlasovania		
12.15 – 12.45	Slávnostný ceremoniál a oficiálne prejavy zástupcov inštitúcií EÚ		
12.45 – 13.00	Záver		

3. Záznamy z plenárnych zasadnutí

- **10. 2. 2023/Plenárne zasadnutie a plenárne zasadnutie k tematickému bloku 2:**
<https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230210-gasp>.

- **10. 2. 2023/Plenárne zasadnutie k tematickému bloku 3:**
<https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230210-gasp>.
- **10. 2. 2023: Plenárne zasadnutie k tematickému bloku 1:**
<https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230210-mans>.
- **12. 2. 2023/Plenárne zasadnutie:** <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230212>.

4. Výsledky hlasovania o konečnom znení odporúčaní

č.	Názov	Za	Proti	Zdržali sa
1	Čím bližšie k farmárovi, tým lepšie pre zákazníka: menej odpadu, viac udržateľnosti	120	15	5
2	Domáce chute: štátna a súkromná podpora miestneho poľnohospodárstva s cieľom znížiť plytvanie potravinami	119	9	12
3	Rozdeľte sa, neplytvajte!	93	31	16
4	Výmena údajov a najlepších postupov v rámci Európy	97	27	16
5	Zhromažďovanie údajov v potravinovom dodávateľskom reťazci	101	28	11
6	Na hlase občana záleží: zapojenie občanov do európskej potravinovej politiky	91	37	12
7	Čerstvo natrhané: hodnota sezónnych potravín	103	26	11
8	Celoeurópska sieť na výmenu potravín	84	41	14
9	Organizované nákupy a redistribúcia	85	38	16
10	Reštaurácie sa držia zásady „zjesť s chuťou a celý tanier“	113	17	9
11	Každý odpad niečo váži	73	48	18
12	Systém povinného podávania správ o transparentnosti spojený s pokutami a odmenami	68	56	15
13	Celoeurópska legislatíva o likvidácii nepredaných potravín – prístup partnerského učenia naprieč členskými štátmi	109	20	10
14	Transparentnosť plytvania potravinami pre väčšiu naliehavosť a lepšie opatrenia	102	22	15
15	Inovácie v oblasti balenia a používania obalov v prípade potreby	116	18	5
16	Rozšírenie vymedzenia pojmu potravinový odpad s cieľom ušetriť nevyužitú potraviny	110	19	10
17	Presvedčme dospelých, aby zákaz plytvania potravinami vnímali ako prioritu	113	20	6
18	Osveta v oblasti stravovania a udržateľných potravín na základných a stredných školách	123	9	7
19	Propagácia a podpora aplikácií a platforiem ponúkajúcich nevyužitú potraviny, ktoré spájajú spotrebiteľov	97	25	17
20	Šetrím potraviny, šetrím peniaze: európska kampaň proti plytvaniu potravinami v spolupráci s potravinárskymi maloobchodníkmi počas štyroch víkendov v roku	98	31	10
21	„Prestaňme plytvať potravinami“: týždeň osvety o plytvaní potravinami na školách	116	16	7
22	Dať spotrebiteľom všetky informácie, aby si uvedomili, ako plytvajú a nemusia plytvať potravinami a vysvetliť im, ako spracovať, uchovať a opätovne využiť výrobok pred uplynutím dátumu spotreby a po ňom. („dátum spotreby“ je ochranný dátum, po ktorom by sa výrobok už nemal konzumovať; „minimálna trvanlivosť“ je dátum, do ktorého si výrobok udrží optimálnu kvalitu)	108	26	5
23	Zavedenie štandardizovaných postupov na maloobchodnej úrovni pri propagácii výrobkov spotrebiteľom krátko pred uplynutím dátumu trvanlivosti.	109	18	12

